

UPUTSTVO ZA PISANJE AKADEMSKIH RADOVA

Rad mora biti napisan u tekst procesoru Microsoft Word, na stranici formata A4, fontom Times New Roman (12 tačaka), latinicom, sa razmakom od 1.5 reda, sa marginama od 2,54 cm (odnosi se na sve margine). Redni brojevi strana treba da budu dati u gornjem desnom uglu, zajedno sa zaglavljem („heading-om“) koji čini skraćeni naslov rada.

Format rada. Rad treba da bude strukturisan u skladu sa IMRAD formatom, propisanim od strane Američke psihološke asocijacije (APA). Shodno tome, rad treba da sadrži odeljke Rezime, Uvod, Metod, Rezultati, Diskusija, Zaključak, Reference, Prilozi.

Naslovi odeljaka. Naslovi odeljaka pišu se slovima normalne debljine, „rečeničnim“ formatom (velikim početnim slovom), centrirano. Podnaslovi se pišu *kurzivom*, takođe normalne debljine i u „rečeničnoj“ formi. Prvi podnaslovi stoje na marginama, a njima subordinirani podnaslovi pišu se uvučeno (takođe *kurzivom*, u „rečeničnoj“ formi), npr.

Metod

Uzorak i postupak

Instrumenti

Eysenck Personality Questionnaire (EPQ; Eysenck & Eysenck, 1975).

Rezime. Rezime u dužini do 250 reči treba da bude na početku samog rada. Na kraju rezimea treba dati ključne reči (do pet ključnih reči). Rezime po pravilu ne sadrži reference, sem ukoliko to nije neophodno

Doslovno citiranje. Svaki citat koji je direktno preuzet iz teksta, bez obzira na dužinu, treba da prati referenca sa brojem strane.

Tabele. Tabele i grafikone iz statističkih paketa treba prebaciti u Word. **Pri tom, treba prevesti nazive statističkih parametara i izostaviti nepotrebne. Isti podaci ne mogu se prezentovati i tabelarno i grafički. Isti podaci dati u tabeli ili na grafikonu ne smeju se ponavljati i u tekstu, već se može samo pozvati na njih.**

Svaka tabela treba da bude označena brojem, sa adekvatnim nazivom. Broj tabele treba da bude napisan običnim slovima, a naziv tabele treba da bude dat u sledećem

redu, *kurzivom*. Broj i naziv tabele nalaze se iznad tabele. Tabele ne treba da sadrže vertikalne linije.

Korektan prikaz tabela:

Tabela 1

Obuhvat varijanse u prostoru upitnika EPQ

Komponenta	Inicijalno rešenje		
	Karakteristični koren	Procenat varijanse	Kumulativni procenat
1	3.76	37.65	37.65
2	1.45	14.50	52.16
3	.93	9.35	61.52

Vrednosti u tabelama treba da budu date u sredini kolone, sa decimalnim mestima pozicioniranim levim tabulatorom.

Statistika. Rezultati statističkih testova treba da budu dati u sledećem obliku: $F(1, 9) = 25.35, p < .001$ i slično za druge testove (npr. $\chi^2(5, N = 454) = 5.311, p > .10$ ili $t(452) = 2.06, p < .05$). Treba navoditi manji broj konvencionalnih nivoa p (.05, .01 ili .001). Ukoliko je broj teorijski u rasponu od 0 do 1 (npr. α, r , opterećenja u faktorskoj analizi, p nivo isl.), nula se ne stavlja ispred tačke. Po pravilu, nazivi statističkih testova i oznaka treba da budu napisani u *kurzivu*.

Brojevi. Uvažavajući statističke konvencije, decimalne brojeve koji su sastavni deo statističkih testova (npr. F test, t test, χ^2 itd.), kao i u tabelama, treba pisati sa tačkom. Brojevi treba da imaju do dve decimale

Reference

Navođenje referenci u tekstu.

Imena stranih autora navode se u originalu, npr. Dimanche (1990).

Ukoliko referenca ima **dva autora**, oba se navode u tekstu, npr. (Costa & McCrae, 1992). Ukoliko je u pitanju domaća referenca, umesto znaka „&“ navodi se „i“, npr. (Jovanović i Petrović, 2011).

Ukoliko rad ima **od 3 do 5 autora**, u prvom navodu se pominju imena svih, a u kasnijim navodima prezime prvog autora i skraćena „et al.“ za strane reference, ili „i sar.“ za domaće. Npr. na engleskom jeziku, prvi navod bi imao formu (Roberts, Bogg, Walton,

Chernyshenko, & Stark, 2004), a naredni (Roberts et al., 2004). Na srpskom jeziku, prvi navod bi imao formu (Novović, Biro i Nedimović, 2011), a naredni (Novović i sar., 2011).

Kada se autori nabrajaju u tekstu, ispred imena poslednjeg autora koristi se veznik „i“ (npr. „Black, Brown i Red (1994) smatraju ...“), dok se pri navođenju reference u zagradi ispred imena poslednjeg autora koristi znak „&“ (npr. Black, Brown, & Red, 1994).

Ukoliko rad ima **šest ili više autora**, u tekstu se navodi samo ime prvog i skraćenica „et al.“ ili „i sar.“.

Spisak referenci. U spisku literature navode se samo reference na koje se autor pozvao u radu, abecednim redom po prezimenima autora. Ukoliko rad sadrži nekoliko referenci čiji je prvi autor isti, najpre se navode radovi u kojima je taj autor jedini autor, po rastućem redosledu godina izdanja, a potom se navode radovi u odnosu na abecedni red prvog slova prezimena drugog autora (ukoliko ima koautore). Ukoliko se navodi više radova istog autora u jednoj godini, godine treba da budu označene slovima a, b, c, npr. (1995a), (1995b). **SVE REFERENCE NAVEDENE U TEKSTU TREBA DA POSTOJE U LISTI REFERENCI I OBRNUTO - SVE REFERENCE IZ LISTE TREBA DA BUDU NAVEDENE U TEKSTU.**

Monografija (knjiga). Bibliografska jedinica knjige treba da sadrži prezime i inicijale autora, godinu izdanja, naslov knjige (*kurzivom*), mesto izdanja i izdavača, odnosno:

Pantić, D. (1990). *Promene vrednosnih orijentacija mladih u Srbiji*. Beograd: Institut društvenih nauka.

Nazivi knjiga na engleskom jeziku pišu se u „rečeničnom“ i formatu, takođe u *kurzivu*. Ukoliko naziv knjige ima podnaslov, on može počinjati velikim slovom.

Zbornik u celini. Ukoliko se kao referenca navodi zbornik radova u celini, referenca ima sledeću formu:

Biro, M., Smederevac, S. i Novović, Z. (Ur.) (2010). *Procena psiholoških i psihopatoloških fenomena*. Beograd: Centar za primenjenu psihologiju.

Poglavlje u knjizi ili zborniku navodi se na sledeći način:

Day, R. L. (1988). Measuring preferences. In R. Ferber (Ed.), *Handbook of marketing research* (pp. 112-189). New York: McGraw-Hill.

Napomena: naslovi stranih knjiga i zbornika treba da budu data u „rečeničnoj formi“, sa početnim velikim slovom i ostalim malim. Ukoliko rad ima podnaslov, on se od naslova odvađa sa dve tačke, i počinje velikim slovom. Ukoliko zbornik ima samo jednog urednika,

umesto Eds. se navodi jednina Ed. U domaćim referencama ovog tipa, strana skraćena Ed. ili Eds. treba da glasi „Ur.“, a „In“ - „U“.

Članak u časopisu treba da sadrži prezimena i inicijale autora, godinu izdanja u zagradi, naslov članka, puno ime časopisa (*kurzivom*), volumen (*kurzivom*) i stranice, odnosno:

Tenjić, L. i Smederevac, S. (2011). Mala reforma u statističkoj analizi podataka. *Primenjena psihologija*, 4, 317-333.

Dweck, C. S., & John, A. T. (1986). Motivational processes affecting learning. *American Psychologist*, 41, 1040-1048.

Referenca rada objavljenog u časopisu koji se izdaje isključivo u elektronskoj formi ima iste elemente kao referenca rada iz štampanog časopisa, ali se nakon broja stranica navodi „Retrieved from“ (za domaće reference „Preuzeto sa“) i web adresa:

Sillick, T. J., & Schutte, N. S. (2006). Emotional intelligence and self-esteem mediate between perceived early parental love and adult happiness. *E-Journal of Applied Psychology*, 2(2), 38-48. Retrieved from <http://ojs.lib.swin.edu.au/index.php/ejap>

Kada je reč o **web dokumentu**, navodi se ime autora, godina, naziv dokumenta (*kurzivom*), datum kada je sajt posećen, i Internet adresa sajta, npr.

Degelman, D. (2000). *APA Style Essentials*. Retrieved May 18, 2000 from: <http://www.vanguard.edu/psychology/apa.pdf>

Navođenje **nepublikovanih radova** (npr. rezime sa naučnog skupa, manuskripta i sl.) nije poželjno. Ukoliko je takvo navođenje baš neophodno, treba navesti što potpunije podatke, kao u sledećem primeru:

Smederevac, S. (2000). *Istraživanje faktorske strukture ličnosti na osnovu leksičkih opisa ličnosti u srpskom jeziku* (Nepublikovana doktorska disertacija). Filozofski fakultet, Univerzitet u Novom Sadu, Novi Sad.

Prilog. U priloge treba dati samo one opise materijala koji bi bili korisni čitaocima za razumevanje, evaluiranje ili ponavljanje istraživanja.

Fusnote i skraćenice. Fusnote treba izbegavati. Skraćenice takođe treba izbegavati, osim izrazito uobičajenih. Skraćenice koje su navedene u tabelama i slikama treba da budu objašnjene. Objašnjenja (legenda) se daju ispod tabele ili slike.